

ARTS ESCÈNIQUES

2N BATXILLERAT

INTRODUCCIÓ

L'assignatura Arts Escèniques pretén dotar l'alumnat d'un coneixement de les arts escèniques com a manifestacions de naturalesa social, cultural i artística posseïdores de codis específics i significativament diferenciadors, amb possibilitats de sinergies amb la resta de les expressions de l'art. Com a matèria del nivell d'ensenyança de Batxillerat, la dicotomia teoria-pràctica sorgix com a element comú que ha de mantindre un equilibri al llarg de tot el curs. Element diferencial del fet escènic és la teatralitat, que presenta múltiples formes, i així, es manifesta en una dansa popular, en una comèdia de capa i espasa o en les propostes més noves de presentació escènica, sense oblidar altres manifestacions de caràcter tradicional que encara hui se celebren en multitud de comunitats com, per exemple, les festes populars, on es fa ús, implícitament o explícitament, de recursos i instruments expressius típics del drama. L'expressió teatral, característica singular i diferencial de les arts escèniques, s'entén com una manifestació humana de caràcter cultural i artístic, en la qual es produïx un acte comunicatiu entre un intèrpret i un espectador, considerant que termes com *intèrpret* i *espectador* es poden aplicar a una gamma variada de subjectes, sense circumscriure's necessàriament a l'espai d'una sala de teatre. L'alumnat, a més dels continguts purament teòrics, podrà desenrotllar habilitats comunicatives, socials, expressives, creatives o les relacionades amb la resolució de problemes i l'autonomia personal, estimulant la seua interacció amb el medi i garantint, per tant, que s'aconseguisquen els fins formatius i propedèutics assignats a esta etapa. Haurà de relacionar el teatre i la dansa amb la resta d'arts escèniques, entenent la dimensió integral que implica la música, la plàstica, la literatura, l'audiovisual, etc. A més, l'alumnat que aprén esta matèria aprén també a expressar, comunicar i rebre pensaments, emocions, sentiments i idees, pròpies i alienes, per mitjà de l'ús de les més variades tècniques i destreses inherents a les arts escèniques. Els continguts s'articulen entorn de dos eixos d'actuació: d'una banda, potenciar la formació integral de l'individu i, d'una altra, incidir en la seua formació humanista i artística a través de l'apropiació d'un coneixement ampli de les arts escèniques, com són el teatre, la dansa, el circ, l'òpera i altres de creació més recent, com la *performance*, considerades des de diferents perspectives i partint de la vivència i experiència de conceptes i situacions.

La matèria Arts Escèniques s'ha concebut entorn de sis grans blocs:

El primer bloc, Les arts escèniques i el seu context històric, permet a l'estudiant el descobriment de les arts escèniques des d'un punt de vista històric, tant diacrònicament com sincrònicament, i geogràfic, alhora que li proporciona un panorama general de les arts escèniques tant en els elements comuns com en les diferències significatives i diferenciadores.

El segon bloc, L'expressió i la comunicació escènica, s'orienta al desenrotllament de les capacitats expressives i creatives, per mitjà d'un conjunt d'activitats amb una dimensió fonamentalment pràctica que permeten l'exploració, anàlisi i utilització dels diferents sistemes, mitjans i codis de significació escènica.

El tercer bloc, La interpretació en les arts escèniques, s'ocupa de les destreses, capacitats i habilitats expressives i creatives, amb la finalitat d'abordar la recreació i representació de l'acció dramàtica a partir dels més variats estímuls, en projectes de treball orientats a la construcció d'escenes que mostren tot tipus de personatges, situacions i conflictes.

El quart bloc, La representació i l'escenificació, té un caràcter integrador. Es basa en l'estudi pràctic de les diferents tipologies d'espectacle, dels processos de comentari, anàlisi i adaptació de textos dramàtics i no dramàtics, la pràctica de coreografies originals o de repertori, i dels procediments de creació i dramaturgia, que culminen amb la realització d'un projecte global de posada en escena d'un espectacle concret, establint i estructurant els elements de significació que s'utilitzaran i les relacions entre estos. També requereix l'organització i planificació dels assajos i la distribució de tasques als equips de treball. Es tracta d'exemplificar, amb casos concrets, el camí que va del text o idea inicial a l'espectacle, i el paper que hauran de complir els integrants de la nòmina teatral, les seues funcions i responsabilitats.

El quint bloc, La recepció d'espectacles escènics, s'orienta al desenrotllament de destreses per a l'anàlisi, la interpretació i el comentari d'espectacles escènics.

Partint del concepte de públic i en funció de la forta dimensió social i col·lectiva de la recepció teatral, s'abordarà l'estudi dels instruments i estratègies analítiques pròpies del procés de recepció a partir de casos pràctics que permeten el desenvolupament de debats i la confrontació d'opinions, amb la finalitat de potenciar una lectura reflexiva i crítica del decurs artístic i cultural, realitzada amb rigor i coherència. Amb això, es potencien per igual saber, saber fer i saber ser, utilitzant per a això un ampli ventall de coneixements, tècniques, recursos i activitats que incidixen favorablement en l'adquisició d'un ampli bagatge cultural i d'una cultura escènica suficient.

El sext bloc, Comú i transversal, aporta elements comuns a totes les matèries per al desenvolupament de les competències transversals, complementant els continguts de la matèria.

A causa del seu caràcter integral, l'assignatura d'arts escèniques contribuïx al desenvolupament de totes les competències clau, però sobretot a la competència de consciència i expressions culturals. Permet una millor comprensió del fet escènic i el seu gaudi a través dels processos d'expressió. El contacte amb les principals obres de distints períodes i estils, coneixent les seues característiques i les seues relacions amb la societat en què es creen, promou la creació d'una identitat cultural. D'altra banda, es potencien actituds obertes i respectuoses, establint connexions amb altres llenguatges artístics. També contribuïx a la competència de sentit d'iniciativa i esperit emprenedor, pel fet de posar en joc habilitats de planificació, innovació i gestió de projectes a través del desenvolupament de la imaginació i la creativitat. En els molts projectes possibles per a desenvolupar es promouen habilitats com ara l'assumpció de riscos, la resolució de problemes, la perseverança, el sentit de la responsabilitat, l'autoavaluació i la capacitat de lideratge, factors clau per a l'adquisició d'esta competència. Respecte a la competència de comunicació lingüística, desenvolupa destreses, tant per a l'obtenció d'informació a través de la lectura a partir de fonts diverses i la producció de textos en diferents formats, com per a expressar fets, sentiments o opinions a través de l'escriptura, l'escolta i el diàleg. D'altra banda, en la mesura que constitueixen llenguatges amb un codi propi, les arts escèniques contribuïxen a l'aprenentatge d'un vocabulari bàsic. Quant a la competència digital, es desenvolupa a través de la busca i selecció d'informació sobre les arts escèniques, per mitjà dels mitjans i fonts adequades. També per mitjà del coneixement i aplicació de les tècniques d'edició digital, diferenciant els distints formats de vídeo. D'altra banda, es potencia l'ús de les diferents formes de comunicació quant a la creació i difusió de continguts escènics, tenint en compte qüestions ètiques com la identitat digital, els drets d'autor i les llicències d'ús. Les competències socials i cíviques es desenvolupen d'una forma molt notable en l'eix teóricoconceptual de la matèria. La participació en activitats escèniques de representació i creació en grup promou l'adquisició d'habilitats socials. La matèria contribuïx a desenvolupar la pròpia identitat cultural, i l'estima de l'alumnat pel seu entorn artístic. Per la seua banda, la presa de contacte amb una àmplia varietat d'obres afavorix el coneixement de diferents cultures, i desenvolupa la tolerància i la superació de prejudis. Al seu torn, la competència d'aprendre a aprendre, amb els seus components de motivació intrínseca, organització, gestió, planificació estratègica i l'aprenentatge en grup i en nous contextos educatius s'adquirix a través dels blocs quart i quint.

Quant als elements transversals, estan implícits d'alguna manera amb diversos continguts i criteris d'avaluació de l'assignatura. La comprensió lectora, així com l'expressió oral i l'expressió escrita, estan presents en la mesura que reforcen i complementen, des del llenguatge verbal, els processos d'adquisició dels llenguatges escènics. Respecte a la comunicació audiovisual, està molt present per l'existència de nombrosos recursos específics en suport audiovisual. Igualment, elements com l'emprenedoria i l'educació cívica i constitucional es treballen per mitjà de la realització de projectes diversos en què el treball col·laboratiu és la metodologia clau i en els quals el respecte i els valors cívics són essencials per a aconseguir un bon resultat. L'assignatura contribuïx també a desenvolupar altres elements transversals com cuidar la salut física, mental i emocional, el respecte a la diversitat cultural, la sensibilització cap als estereotips de gènere i els diferents rols socials al llarg de la història.

En segle XXI, els sistemes educatius han de donar resposta a les necessitats dels ciutadans i de la societat contemporània. Per això, en línia amb les recomanacions del Parlament Europeu, han d'incorporar-se plantejaments metodològics coherents amb el desenvolupament de les competències, les quals han d'integrar-se amb la resta d'elements curriculars per a propiciar una renovació de la pràctica docent. Es proposen nous enfocaments en l'aprenentatge i avaluació que han de suposar un canvi en el paper de l'alumnat com a protagonista del seu aprenentatge. La competència es contempla com a coneixement en la pràctica, un coneixement adquirit a través de la participació activa en la realització de tasques. El rol del docent ha d'orientar-se al disseny de situacions d'aprenentatge que afavorisquen l'aplicació dels coneixements apresos per l'alumnat. L'aprenentatge competencial, per la seua mateixa naturalesa, requereix la integració dels diversos modes d'ensenyar i l'ús de diferents mètodes actius d'ensenyança: el treball cooperatiu l'aprenentatge basat en projectes, l'estudi de casos, etc. Hui més que mai és necessari incorporar a les aules els últims avanços que

desenrotllen les ciències de l'educació. Només així podrem consolidar el dret de tots i totes a la millor educació possible. Les arts escèniques han de treballar-se des d'un enfocament principalment pràctic i vivencial, que contemple diferents formes de treballar els continguts i superar les dificultats. Igual que en les altres matèries, no hi ha un model perfecte i únic. S'ha de considerar cada individu en la seua totalitat, tindre en compte els seus interessos, les seues característiques físiques i vocals, la seua personalitat, el seu estat anímic, etc. Un aspecte fonamental és la integració de tot l'alumnat i la creació d'un bon ambient de treball, per a això, s'ha de fomentar el diàleg constant en l'aula i la reflexió compartida a partir de la pròpia experiència.

Els diferents blocs de continguts no han de seguir un orde cronològic en la seqüenciació del curs, sinó que han d'interrelacionar-se, treballant en una mateixa sessió continguts de diferents blocs. Així doncs, un exemple de sessió dins de l'eix expressiu podria començar per una posada a punt i sensibilització, seguida d'exercicis de moviment i expressivitat vocal i corporal, improvisacions dramàtiques i/o coreogràfiques i finalitzar amb la reflexió i posada en comú del que treballa. En estes sessions és recomanable la disposició circular, i que el docent participe de les activitats com un individu més, mostrant, en definitiva, que a pesar de posseir més experiència i coneixements tècnics està també immers en un procés de busca i aprenentatge constant. D'esta manera, el professor es convertix en un referent d'implicació i desinhibició, la qual cosa resulta fonamental per a generar confiança i cohesió en el grup, i afavorix que l'alumne prenga consciència de la seua pròpia responsabilitat en el procés d'aprenentatge i augmente el seu grau d'autonomia. Convé disposar d'una àmplia gamma de recursos didàctics materials, des d'una aula àmplia on poder desplaçar-se còmodament, un sòl preparat o estoretes per a treballar en el sòl, material audiovisual i bibliogràfic, equip de so, etc. En la mesura que l'entorn ho permeta, és molt recomanable realitzar visites a un teatre i la recepció d'espectacles en viu. L'avaluació ha de ser un procés continu d'obtenció d'informació per a la presa de decisions sobre la millora del binomi ensenyança aprenentatge. Els criteris d'avaluació inclouen processos de diferent complexitat i fan referència a continguts de distint tipus. Estan redactats com a resultats d'aprenentatge amb l'objecte de possibilitar la seua avaluació en contextos reals, i aporten detalls sobre la naturalesa de l'execució, la qual cosa facilita el disseny de les situacions i proves d'avaluació. D'altra banda, els instruments d'avaluació han de ser variats en funció del tipus de continguts que s'avaluen (observació diària, rúbriques, mostra de pràctiques i processos, entrevista, escala de valoració, anecdotari, dossiers de docència, informes d'autoavaluació personal i col·lectiva, etc.) i contemplar la particularitat de cada alumne, evitant les proves homogènies.

Des de les arts escèniques han d'explorar-se les múltiples possibilitats de trobada amb la resta de matèries i llenguatges, per a dissenyar tasques integrals multidisciplinàries. És temps de sumar-se a les noves propostes i enfocaments competencials incorporant nous elements sobre com ensenyar i avaluar. La interdisciplinarietat és un dels aspectes clau que, en general, fins ara no han estat ben resolts en la pràctica de l'aula. Cada dia és més urgent superar la parcel·lació del saber que implica la distribució en àrees i matèries, que no es correspon amb la realitat que rodeja l'alumnat. El treball en equip del professorat i la realització de projectes creatius compartits, a pesar de la complexitat organitzativa que comporta, aporten un gran valor, tant a l'alumnat com al professorat implicat. Per això, les arts escèniques ofereixen el marc idoni per al treball conjunt d'un professorat que considera l'alumne com el verdader protagonista de l'educació.

Continguts i criteris d'avaluació de l'assignatura Arts Escèniques

Curs 2n Batxillerat

Bloc 1: Les arts escèniques i el seu context històric. Curs 2n Batxillerat		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Estudi dels principals moments de la història de les arts escèniques, atenent les seues similituds, diferències i transformacions. Descripció, tipologia (estils, formats, gèneres i tendències) i funció de les	BL1.1. Descriure les característiques fonamentals dels principals estils, formats i tendències escèniques a través de distintes fonts, i diferenciar els àmbits professionals de les arts escèniques, i la seua funció en contextos	CCLI CEC CSC

<p>arts escèniques en contextos diversos (actes de la vida quotidiana, espectacles, mitjans de comunicació, tradicions, folklore, ritus, etc.). Influència de les arts escèniques entre si i amb altres branques de l'art. Elements comuns a les arts escèniques. La dramaticitat i la teatralitat, ritu i convencions teatrals (quarta paret, temps i espai teatrals, personatge i representació, etc.). Anàlisi de les diferents manifestacions escèniques: teatre textual, d'objectes, líric, gestual, de carrer, dansa, circ, etc. Altres formes escèniques: <i>performance</i> (art d'acció, <i>happening</i>, <i>action-painting</i>, art corporal) i híbrids (dansa teatre, teatre circ, videodansa i altres dramatitzacions). Aplicació de recursos de les diferents arts escèniques (ús de màscares, titelles, coreografies, acrobàcies, cant) i ús de la terminologia pròpia de cada disciplina. Pràctica de conceptes tècnics del mim (punt fix, bloc, espenta, etc.) i la dansa (moviments estàtics, desplaçaments, girs, bots, caigudes) per a ampliar el registre expressiu corporal.</p>	<p>diversos.</p> <p>BL1.2. Aplicar recursos expressius dels diferents estils escènics en la creació de petites produccions i materials, dramàtics i coreogràfics, i argumentar sobre les seues possibilitats com a mitjà d'expressió de sensacions, sentiments i idees.</p>	<p>CSC CCLI SIEE</p>
---	---	------------------------------

Bloc 2: L'expressió i la comunicació escènica. Curs 2n Batxillerat		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Potenciació de la desinhibició, la sensibilitat de contacte i l'espontaneïtat a través del joc dramàtic, el moviment lliure i la interacció i manipulació corporal en parella o grup. Exercicis individuals i grupals de consciència corporal (relaxació, alineació, pes i impuls), i de capacitats físiques bàsiques (control, elongació, resistència, velocitat, mobilitat articular, equilibri, propiorecepció i coordinació) en relació amb els companys i l'espai. Observació i anàlisi del llenguatge no verbal. Consciència de la postura, signe i esquema corporal. Exploració de diferents registres vocals per mitjà de la imitació, el joc i el cant. Identificació i interiorització musical a través del cos (polsos, canvis rítmics, harmonies, cànon, repeticions, diàlegs musicals). Pràctica de la respiració, dicció, articulació i prosòdia (a partir de</p>	<p>BL2.1. Augmentar la consciència i memòria corporal, la concentració i la desinhibició, així com les capacitats expressives vocals i corporals, a partir de les seues possibilitats inicials.</p> <p>BL2.2. Improvisar individualment i en grup escenes lliures i pautades, fent un ús adequat de la tècnica vocal i corporal per a la recreació de personatges i l'assumpció de diferents rols dramàtics.</p>	<p>SIEE CAA</p> <p>CEC SIEE</p>

<p>travallengües en diversos idiomes, textos breus, etc.). Fonació i projecció de la veu i la seua relació amb el cos i el moviment. Treball amb el text. Estructura, intencions, subtext, paraules clau, matisos, ritme i pauses. Improvisacions dramàtiques partint de diferents estats (nerviosisme, cansament, ebrietat.), emocions i intensitats. Improvisacions de dansa grupals i per parelles atenent les qualitats de moviment, ús dinàmic de l'espai i l'escolta pròpia i col·lectiva. Gust per l'observació i l'anàlisi dels rols socials i les personalitats i conductes, per a la construcció de rols i personatges per damunt de tòpics i clichés. Exploració i desenrotllament de recursos plàstics per a la construcció del personatge: caracterització i indumentària.</p>		
---	--	--

Bloc 3: La interpretació en les arts escèniques. Curs 2n Batxillerat		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Presentació de les principals teories de la interpretació (Stanislavski, Meyerhold, Grotowski, distanciament-Brecht, Actor's Studio) i aplicació en l'escena d'alguns dels seus recursos interpretatius (memòria emocional, subtext, partitura interpretativa, intenció, acció-reacció, acció física, imatge animal, etc.) Diferències interpretatives dels diferents gèneres (comèdia i drama, i les seues variants) i codis (naturalista, expressionista, absurd, etc.). Els estils de dansa i especialitats acadèmiques de la dansa (dansa clàssica, contemporània, espanyola i flamenc i altres danses populars i urbanes) atenent les seues diferències i similituds així com al seu repertori d'elements fonamentals (tècniques, passos i tendències). Interpretació de seqüències de moviment i breus coreografies codificades utilitzant els factors de moviment (pes, flux, espai i temps). Anàlisi de l'escena a partir de la situació i l'acció, i del conflicte, objectius, estratègies i circumstàncies donades dels personatges. Recursos i estils literaris utilitzats. Tècniques de memorització. Treball sobre la naturalitat en els gestos, moviments i accions, i la implicació orgànica del cos i la veu.</p>	<p>BL3.1. Investigar sobre les possibilitats expressives i recursos de les principals teories, gèneres i codis de la interpretació, i aplicar-los en diverses pràctiques escèniques.</p> <p>BL3.2. Augmentar la confiança en les seues pròpies habilitats i recursos interpretatius i expressius, i arriscar en les seues propostes més enllà dels clichés i els convencionalismes.</p>	<p>CEC</p> <p>SIEE CAA</p>

Reconeixement del propi potencial expressiu. El risc en la creació, els clixés, tòpics i convencionalismes.		
---	--	--

Bloc 4: La representació i l'escenificació. Curs 2n Batxillerat		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Coneixement de les diferents àrees de treball (àrea tècnica, estètica, creativa i de producció) i repartiment de tasques per al disseny d'un muntatge escènic.</p> <p>Tècniques organitzatives i de gestió de recursos personals, materials i temporals aplicades a un projecte escènic.</p> <p>Foment de l'autonomia i responsabilitat individual cap a la cooperació, participació i interacció amb el grup i l'entorn, acceptant les diferències de gustos i criteris, i expressant opinions de forma assertiva.</p> <p>Seqüenciació pràctica d'un projecte escènic. De la idea inicial o text a la representació final.</p> <p>Aplicació de tècniques creatives per a la generació de diversos materials (escenes, coreografies, àudios, vídeos, etc.) fent ús del pensament divergent, la imaginació i la innovació.</p> <p>Ús de recursos literaris i/o dramàtics (forma i contingut, sincronia i diacronia, contrast, sorpresa i gir dramàtic).</p> <p>Pràctiques de producció i direcció d'escena.</p> <p>Coneixement bàsic de les parts d'un teatre i dels seus elements tècnics per mitjà de la visita a un teatre de l'entorn.</p> <p>Disposició per a la correcta organització dels assajos, coneixent les seues fases (creació/interpretació, fixació i repetició), tipologia i objectius, i gestionant el temps disponible de manera eficaç.</p> <p>La representació final com a culminació del procés de treball. L'experiència davant del públic general.</p>	<p>BL4.1. Responsabilitzar-se de les tasques pertinents a una àrea de treball dins d'un projecte de creació escènica, i contribuir a l'organització del grup mostrant un comportament tolerant i superant inhibicions i obstacles comunicatius.</p> <p>BL4.2. Distingir les fases i processos d'un projecte escènic, i planificar les tasques identificant les responsabilitats dels equips de treball i respectant les propostes alienes.</p>	<p>SIEE CAA</p> <p>CEC SIEE</p>

Bloc 5: La recepció d'espectacles escènics. Curs 2n Batxillerat		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Aspectes bàsics del procés de recepció.</p> <p>Anàlisi crítica i debat dels espectacles escènics atenent es signes escènics:</p>	<p>BL5.1. Analitzar amb actitud reflexiva i esperit crític, tot tipus de textos dramàtics i espectacles escènics utilitzant diverses fonts d'informació, i</p>	<p>CCLI CEC</p>

<p>estètics, interpretatius i creatius (classificació de Kowzan), així com al contingut o missatge.</p> <p>Busca d'informació complementària a la recepció escènica.</p> <p>Debat sobre el concepte, tipologies i funció del públic en el fet escènic.</p> <p>Gaudi i valoració de l'experiència escènica.</p> <p>Elaboració de juís crítics i arguments sobre el paper de les arts escèniques en la vida.</p> <p>Interés per promoure el coneixement i difondre les obres escèniques, com a part del patrimoni espanyol i universal.</p> <p>Interés per conèixer i comprendre altres cultures i tendències artístiques.</p>	<p>comentar els textos expressant les seues opinions.</p> <p>BL5.2. Definir, a partir de la pròpia experiència, el paper del públic en l'acte escènic i les seues tipologies, i fer propostes que les incloguen i promoguen la interacció.</p>	<p>SIEE</p> <p>CCLI SIEE CEC</p>
--	--	--

Bloc 6: Transversal i comú. Curs 2n Batxillerat		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Estratègies de comprensió oral: activació de coneixements previs, manteniment de l'atenció, selecció de la informació; memorització i retenció de la informació.</p> <p>Tipus de text: descriptius, instructius, expositius i de manera especial narratius.</p> <p>Planificació de textos orals</p> <p>Prosòdia. Ús intencional de l'entonació i les pauses.</p> <p>Normes gramaticals</p> <p>Propietats textuais de la situació comunicativa: adequació, coherència i cohesió.</p> <p>Respecte en l'ús del llenguatge.</p> <p>Situacions d'interacció comunicativa (conversacions, entrevistes, col·loquis, debats, etc.)</p> <p>Estratègies lingüístiques i no lingüístiques: inici, manteniment i conclusió; cooperació, normes de cortesia, fórmules de tractament, etc.</p> <p>Respecte en l'ús del llenguatge.</p> <p>Glossari de termes conceptuals del nivell educatiu.</p> <p>Estratègies de comprensió lectora: abans, durant i després de la lectura.</p> <p>Tipus de text. Lectura i escriptura de textos argumentatius, descriptius, instructius, expositius i de manera especial narratius.</p> <p>Estratègies d'expressió escrita: planificació, escriptura, revisió i reescriptura.</p>	<p>BL6.1. Interpretar textos orals del nivell educatiu procedents de fonts diverses utilitzant les estratègies de comprensió oral per a obtenir informació i aplicar-la en la reflexió sobre el contingut, l'ampliació dels seus coneixements i la realització de tasques d'aprenentatge.</p> <p>BL6.2. Expressar oralment textos prèviament planificats, de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional, amb una pronunciació clara, aplicant les normes de la prosòdia i la correcció gramatical del nivell educatiu i ajustats a les propietats textuais de cada tipus i situació comunicativa, per a transmetre de forma organitzada els seus coneixements amb un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BL6.3. Participar en intercanvis comunicatius de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional aplicant les estratègies lingüístiques i no lingüístiques del nivell educatiu pròpies de la interacció oral utilitzant un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BL6.4. Reconèixer la terminologia conceptual de l'assignatura i del nivell educatiu i utilitzar-la correctament en activitats orals i escrites de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI</p>

<p>Formats de presentació</p> <p>Aplicació de les normes ortogràfiques i gramaticals (signes de puntuació, concordança entre els elements de l'oració, ús de connectors oracionals, etc.)</p> <p>Propietats textuais en situació comunicativa: adequació, coherència i cohesió.</p> <p>Respecte en l'ús del llenguatge.</p> <p>Estratègies de busca i selecció de la informació</p> <p>Procediments de síntesi de la informació</p> <p>Procediments de presentació de continguts</p> <p>Procediments de citació i parafrasi.</p> <p>Bibliografia i bibliografia web.</p> <p>Imaginació i creativitat</p> <p>Autoconeixement. Valoració de fortaleses i debilitats. Autoconcepte positiu.</p> <p>Proactivitat.</p> <p>Autoregulació d'emocions, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació. Resiliència, superar obstacles i fracassos. Perseverança, flexibilitat.</p> <p>Procés estructurat de presa de decisions.</p> <p>Responsabilitat</p> <p>Pensament alternatiu.</p> <p>Pensament causal i conseqüencial.</p> <p>Sentit crític.</p> <p>Pensament mitjans-fi</p> <p>Pensament alternatiu</p> <p>Estratègies de planificació, organització i gestió de projectes. Selecció de la informació tècnica i recursos materials.</p> <p>Procés estructurat de presa de decisions. Calibratge d'oportunitats i riscos.</p> <p>Estratègies de supervisió i resolució de problemes.</p> <p>Avaluació de processos i resultats.</p> <p>Valoració de l'error com a oportunitat.</p> <p>Habilitats de comunicació.</p> <p>Estudis i professions vinculats amb els coneixements de l'àrea.</p> <p>Autoconeixement d'aptituds i interessos.</p> <p>Procés estructurat de presa de decisions.</p> <p>Assumpció de diferents rols en equips de treball. Lideratge.</p>	<p>BL6.5. Llegir textos de formats diversos i presentats en suport paper i digital, utilitzant les estratègies de comprensió lectora del nivell educatiu per a obtenir informació i aplicar-la en la reflexió sobre el contingut, l'ampliació dels seus coneixements i la realització de tasques d'aprenentatge.</p> <p>BL6.6. Escriure textos de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional en diversos formats i suports, cuidant els seus aspectes formals, aplicant les normes de correcció ortogràfica i gramatical del nivell educatiu i ajustats a les propietats textuais de cada tipus i situació comunicativa, per a transmetre de forma organitzada els seus coneixements amb un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BL6.7. Buscar i seleccionar informació en diverses fonts de forma contrastada i organitzar la informació obtinguda per mitjà de diversos procediments de síntesi o presentació dels continguts; per a ampliar els seus coneixements i elaborar textos de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional i del nivell educatiu, citant adequadament la seua procedència.</p> <p>BL6.8. Gestionar de forma eficaç tasques o projectes, fer propostes creatives i confiar en les seues possibilitats, mostrar energia i entusiasme durant el seu desenrotllament, prendre decisions raonades assumint riscos i responsabilitzar-se de les pròpies accions i de les seues conseqüències.</p> <p>BL6.9. Planificar tasques o projectes, individuals o col·lectius, descrivint accions, recursos materials, terminis i responsabilitats per a aconseguir els objectius proposats, adequar el pla durant el seu desenrotllament considerant diverses alternatives per a transformar les dificultats en possibilitats, avaluar el procés i el producte final i comunicar de forma creativa els resultats obtinguts amb el suport dels recursos adequats.</p> <p>BL6.10. Buscar i seleccionar informació sobre els entorns laborals, professions i estudis vinculats amb els coneixements del nivell educatiu, analitzar els coneixements, habilitats i competències necessàries per al seu desenrotllament i comparar-les amb les seues pròpies aptituds i interessos per a generar alternatives davant de la presa de decisions vocacional.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>SIEE CAA</p> <p>SIEE CAA</p> <p>SIEE</p>
---	---	---

<p>Pensament de perspectiva. Solidaritat, tolerància, respecte i amabilitat. Estratègies de motivació i automotivació. Tècniques d'escolta activa. Diàleg igualitari. Coneixement d'estructures i tècniques d'aprenentatges cooperatiu. Responsabilitat i sentit ètic. Ferramentes digitals de busca i visualització. Busca en blogs, wikis, fòrums, banc de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopèdies en línia, bases de dades especialitzades o per mitjà de la sindicació de fonts de continguts (RSS), etc. Estratègies de filtrat en la busca de la informació. Emmagatzematge de la informació digital en dispositius informàtics i servicis de la xarxa. Valoració dels aspectes positius de les TIC per a la busca i contrast d'informació. Organització de la informació seguint diferents criteris. Ús de les ferramentes més comunes de les TIC per a col·laborar i comunicar-se amb la resta del grup amb la finalitat de planificar el treball, aportar idees constructives pròpies, comprendre les idees alienes, etc. Compartir informació i recursos; i construir un producte o meta col·lectiu. Correu electrònic. Mòduls cooperatius en entorns personals d'aprenentatge. Servicis de la web social com a blogs, wikis, fòrums, etc. Hàbits i conductes en la comunicació i en la protecció del propi individu i d'altres de les males pràctiques com el ciberassetjament. Anàlisi del públic destinatari i adaptació de la comunicació en funció d'este. Hàbits i conductes per a filtrar la font d'informació més completa i compartir-la amb el grup. Realització, formatació senzilla i impressió de documents de text. Disseny de presentacions multimèdia. Tractament de la imatge. Producció senzilla d'àudio i vídeo. Ferramentes de producció digital en la web. Drets d'autor i llicències de publicació.</p>	<p>BL6.11. Organitzar un equip de treball distribuint responsabilitats i gestionant recursos perquè tots els seus membres participen i arriben a les metes comunes, influir positivament en els altres generant implicació en la tasca i utilitzar el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies actuant amb responsabilitat i sentit ètic.</p> <p>BL6.12. Buscar i seleccionar informació, documents de text, imatges, bandes sonores, vídeos, etc. a partir d'una estratègia de filtratge i de forma contrastada en mitjans digitals com xarxes socials, banc de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopèdies en línia o bases de dades especialitzades, etc., i registrar-la en paper de forma acurada o emmagatzemar-la digitalment en dispositius informàtics i servicis de la xarxa.</p> <p>BL6.13. Col·laborar i comunicar-se per a construir un producte o tasca col·lectiva filtrant i compartint informació i continguts digitals, seleccionant les ferramentes de comunicació TIC, servicis de la web social i entorns virtuals d'aprenentatge, aplicar bones formes de conducta en la comunicació i previndre, denunciar i protegir altres de les males pràctiques com el ciberassetjament.</p> <p>BL6.14. Crear i editar continguts digitals com ara documents de text, presentacions multimèdia i produccions audiovisuals amb sentit estètic utilitzant aplicacions informàtiques d'escriptori o servicis de la web per a una millor comprensió dels continguts treballats, coneixent com aplicar els diferents tipus llicències.</p>	<p>SIEE CAA CSC</p> <p>CD</p> <p>CD CSC</p> <p>CD</p>
---	---	--

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM

CCLI: competència comunicació lingüística.

CMCT: competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.

CD: competència digital.

CAA: competència aprendre a aprendre.

CSC: competències socials i cíviques.

SIEE: sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

CEC: consciència i expressions culturals.